

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, OIB: 49376181407 na temelju odredbe članka 15. točke 2. i članka 8. stavaka 1. i 4. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga („Narodne novine“ broj 140/05 i 12/12), članka 78. i 97. Zakona o leasingu („Narodne novine“ broj 141/13) u postupku posrednog nadzora pokrenutom po službenoj dužnosti nad poslovanjem leasing društva BKS – leasing Croatia d.o.o., Zagreb, Ivana Lučića 2a, OIB: 52277663197, zastupanom po predsjedniku uprave Dubravku Orlovcu, OIB: 61344178980 i članici uprave Lejli Hasanbegović, OIB: 90918409284, na sjednici Upravnog vijeća održanoj dana 21. lipnja 2022. donosi

RJEŠENJE

Društvu BKS – leasing Croatia d.o.o., Zagreb, Ivana Lučića 2a, OIB: 52277663197, radi otklanjanja utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti, nalaže se u roku od 15 dana od dana zaprimanja ovog Rješenja:

1. izmijeniti postojeći akt kojim su određene naknade koje se obračunavaju primateljima leasinga na način da u istome bude jasno navedeno:

- na koje se ugovore o leasingu isti primjenjuje,
- sve naknade koje se obračunavaju primateljima leasinga, njihova visina i način obračuna,

te ga s danom donošenja učiniti javno dostupnim objavom na internetskoj stranici i na pogodnom mjestu u poslovnim prostorijama kao i dosljedno primjenjivati u praksi.

Kao dokaz o izvršenju ovog naloga, društvo BKS – leasing Croatia d.o.o., Zagreb, Ivana Lučića 2a, dužno je u roku od 30 dana od zaprimanja ovog Rješenja Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga dostaviti Izvješće o poduzetim mjerama zajedno s:

- od strane Uprave donesenim izmijenjenim aktom kojim su određene naknade koje se obračunavaju primateljima leasinga,
- mišljenjem internog revizora o provedbi naloga iz ove točke ovog Rješenja,
- drugim dokazima koji potvrđuju izvršenje naloga iz ove točke ovog Rješenja.

2. donijeti novi ili izmijeniti postojeći akt kojim su određene naknade koje se obračunavaju u ugovorima o financijskom leasingu sklopljenim s primateljima leasinga koji imaju status potrošača na način da isti bude usklađen s odredbama Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ br. 75/09, 112/12, 143/13, 147/13, 09/15, 78/15, 102/15 i 52/16) u dijelu propisivanja:

- mogućnosti uvođenja novih naknada za vrijeme trajanja ugovora,
- naknade za obradu ugovora,
- naknade za prijevremenu otplatu,

te ih s danom donošenja učiniti javno dostupnim objavom na internetskoj stranici i na pogodnom mjestu u poslovnim prostorijama kao i dosljedno primjenjivati u praksi.

Kao dokaz o izvršenju ovog naloga, društvo BKS – leasing Croatia d.o.o., Zagreb, Ivana Lučića 2a, dužno je u roku od 30 dana od zaprimanja ovog Rješenja Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga dostaviti Izvješće o poduzetim mjerama zajedno s:

- od strane Uprave donesenim novim ili izmijenjenim aktom kojim su određene naknade koje se obračunavaju u ugovorima o financijskom leasingu sklopljenim s primateljima leasinga koji imaju status potrošača,
- kalkulacijom stvarnog troška obrade ugovora o leasingu,
- mišljenjem internog revizora o provedbi naloga iz ove točke ovog Rješenja,
- drugim dokazima koji potvrđuju izvršenje naloga iz ove točke ovog Rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Na temelju članka 78. Zakona o leasingu („Narodne novine“ broj 141/13; dalje u tekstu: Zakon), a uzimajući u obzir dokumentaciju zaprimljenu u sklopu predmeta KLASA: 973-04/21-02/05, ovlaštene osobe Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (dalje u tekstu: Hanfa) obavile su po službenoj dužnosti posredni nadzor nad poslovanjem društva BKS – leasing Croatia d.o.o., Zagreb, Ivana Lučića 2a, OIB: 52277663197 (dalje u tekstu: Društvo) po predmetu nadzora obračuna naknada po ugovorima o leasingu.

O obavljenom posrednom nadzoru dana 4. svibnja 2022. sastavljen je Zapisnik o obavljenom nadzoru, KLASA: UP/I 993-06/22-01/11, URBROJ: 326-01-50-52-521-22-2 (dalje u tekstu: Zapisnik). Društvo je omogućeno ostvariti i zaštititi svoja prava i pravne interese sukladno članku 88. stavku 2. Zakona, a u svezi s člankom 92. stavkom 3. Zakona na način da je imalo pravo uložiti prigovor na Zapisnik, odnosno dostaviti eventualne primjedbe uz koje je bilo dužno priložiti dokumentaciju kojom dokazuje osnovanost navoda. Društvo je dana 13. svibnja 2022. dostavilo podnesak naslova „Posredni nadzor nad obračunom naknada / Prigovor“ (dalje u tekstu: Prigovor).

U predmetnom nadzoru obračuna naknada po ugovorima o leasingu utvrđene su dalje opisane nepravilnosti.

1. Kao akt kojim je reguliran obračun naknada i troškova od 1. siječnja 2020. Društvo je dostavilo dokument naziva „CJENIK NAKNADA I TROŠKOVA“ (dalje u tekstu: Cjenik naknada) koji je u primjeni od 15. srpnja 2014. kada je i usvojen od strane uprave Društva.

Pregledom Cjenika naknada Hanfa je utvrdila da u istom nije propisano na koje se ugovore primjenjuje. Točkom 1.1. Općih uvjeta je propisano da vrijedeći Cjenik naknada kao i sve njegove kasnije izmjene i dopune čine sastavni dio ugovora.

S obzirom da ugovornim odredbama nije jasno propisana primjena Cjenika naknada Hanfa je u tijeku nadzora od Društva zatražila očitovanje primjenjuje li se Cjenik naknada samo na ugovore o leasingu sklopljene nakon njegovog donošenja ili na sve aktivne ugovore o leasingu. Društvo se očitovalo da se Cjenik naknada od 15. srpnja 2014. primjenjuje na ugovore o leasingu sklopljene nakon njegovog donošenja uz napomenu kako su se iste naknade i troškovi primjenjivali i prije njegova donošenja.

Sukladno članku 8. Pravilnika o sadržaju i obliku ugovora o leasingu te metodologiji izračuna efektivne kamatne stope („Narodne novine“ br. 66/14 i 86/18; dalje u tekstu: Pravilnik) davatelj leasinga je dužan prilikom sklapanja ugovora upoznat primatelja leasinga s naknadama koje mu može zaračunati. Primatelj leasinga je potpisom ugovora potvrdio da je upoznat s naknadama koje su važile u trenutku sklapanja ugovora te je na njih pristao. Sukladno navedenom, primatelj leasinga bi trebao biti upoznat i s izmjenom naknada koje mu se mogu naplatiti.

S obzirom da Cjenik naknada ne sadrži odredbu o njegovoj primjeni, Hanfa je u nadzoru utvrdila da primatelj leasinga nije upoznat s time hoće li se, u trenutku obračuna pojedine naknade iz Cjenika naknada, na njegov ugovor o leasingu primjenjivati Cjenik naknada koji je bio važeći u trenutku sklapanja ugovora o leasingu ili će se primjenjivati Cjenik naknada važeći u trenutku obračuna naknade.

Društvo u Prigovoru navodi kako su u tijeku izmjene kako općih uvjeta tako i cjenika naknada što Hanfa smatra potvrdom nalaza iz Zapisnika.

Daljnijim pregledom Cjenika naknada utvrđeno je kako je Društvo istim propisalo kako ima pravo obračunavati i naknade koje nisu naznačene u Cjeniku naknada, a prema posebnoj odluci Uprave Društva.

Sukladno članku 8. Pravilnika davatelj leasinga je dužan prilikom sklapanja ugovora upoznati primatelja leasinga s naknadama koje mu može zaračunati. Primatelj leasinga je potpisom ugovora potvrdio da je upoznat s vrstom i visinom naknada koje su važile u trenutku sklapanja ugovora te je na njih pristao.

S obzirom da navedena odredba Cjenika naknada daje mogućnost Društvu da primatelju leasinga obračuna naknade koje mu nisu bile poznate u trenutku sklapanja ugovora o leasingu Hanfa smatra da ista nije sastavljena u najboljem interesu primatelja leasinga. Hanfa smatra da Društvo ne bi smjelo obračunavati naknade koje nisu navedene u Cjeniku naknada. Ako se ukaže poslovna potreba za obračunom neke nove naknade Društvo je prije njenog obračuna dužno izmijeniti Cjenik naknada na način da u njega ugradi tu naknadu te o tome obavijestiti primatelje leasinga na prikladan način.

Društvo u Prigovoru ističe kako propisanu mogućnost obračuna i naplate naknade koja nije određena Cjenikom naknada nije koristilo od kada je navedeni cjenik donesen (2014. godine). No Društvo navodi kako će, vezano uz navedeno, u cilju izbjegavanja potencijalno neizvjesne situacije za primatelje leasinga izmijeniti Cjenik naknada što Hanfa smatra potvrdom nalaza iz Zapisnika.

Pored navedenog, Društvo je Cjenikom naknada propisalo kako u slučaju kada to ocijeni korisnim može odobriti naknade različite od onih navedenih u Cjeniku naknada.

Sukladno članku 8. Pravilnika davatelj leasinga je dužan prilikom sklapanja ugovora upoznati primatelja leasinga s naknadama koje mu može zaračunati. Primatelj leasinga je potpisom ugovora potvrdio da je upoznat s vrstom i visinom naknada koje su važile u trenutku sklapanja ugovora te je na njih pristao.

Na taj način propisana odredba Cjenika naknada daje mogućnost Društvu da primatelju leasinga obračuna naknade u drugačijem iznosu od onoga iz Cjenika naknada pa tako i u višim iznosima. Hanfa je stava da bi se naknade mogle obračunati u iznosu višem od iznosa u Cjeniku naknada samo ako za to postoji opravdana poslovna potreba te ako se primatelj leasinga usuglasi s takvom promjenom naknade. Hanfa smatra da naknade koje je Društvo unaprijed odredilo i iskazalo u Cjeniku naknada u fiksnim iznosima ne bi bilo opravdano naknadno obračunavati u višim iznosima nego onima iz Cjenika naknada.

S obzirom da iz odredbe o mogućnosti odstupanja od Cjenika naknada nije jasno koje se naknade mogu obračunavati u iznosu drugačijem od Cjenika naknada Hanfa je utvrdila da je navedena odredba sastavljena na nejasan i nerazumljiv način primatelju leasinga.

Društvo u Prigovoru navodi kako je predmetnu odredbu primjenjivalo na način da je primateljima leasinga naknade obračunavalo i naplaćivalo u iznosima nižim od onih propisanih Cjenikom naknada. Dodaje kako već provodi izmjene Cjenika naknada koje će obuhvatiti i brisanje navedene odredbe što Hanfa smatra potvrdom nalaza iz Zapisnika.

Nadalje, točkom 1. Cjenika naknada propisana je jednokratna naknada za obradu ugovora koja se obračunava u iznosu od 2%. Iz navedenog je razvidno da je naknada izražena u postotku, ali nije navedeno na što se navedeni postotak primjenjuje odnosno kako se navedena naknada izračunava. Način obračuna navedene naknade nije pojašnjen niti u ostalima ugovornim odredbama.

Društvo se u tijeku nadzora očitovalo da se kod ugovora o operativnom leasingu naknada za obradu obračunava u odnosu na neto vrijednost objekta leasinga dok se kod ugovora o financijskom leasingu naknada obračunava u odnosu na bruto vrijednost objekta leasinga. Međutim, Društvo je navedeno propustilo navesti u Cjeniku naknada.

Također, Društvo se u tijeku nadzora očitovalo da iznos naknade od 2% predstavlja maksimalni mogući iznos te naknade koja u uobičajenoj poslovnoj praksi Društva iznosi manje od polovice navedenog postotka. Međutim, u Cjeniku naknada nije navedeno da navedeni postotak predstavlja maksimalni iznos naknade.

Slijedom navedenog, Hanfa je utvrdila da na navedeni način primatelj leasinga nije jasno upoznat s načinom na koji se obračunava jednokratna naknada za obradu ugovora.

Društvo se u Prigovoru nije očitovalo na ovu Zapisnikom utvrđenu nepravilnost što Hanfa smatra potvrdom nalaza iz Zapisnika.

Nadalje, Društvo je u Cjeniku naknada pod točkom 5. propisalo iznos naknada za prijevremeni prestanak ugovora po bilo kojoj osnovi od 3% na sadašnju vrijednost uz minimalni iznos od 1.000,00 kuna dok je općim uvjetima (točka 12.4.) propisan minimalni iznos od 150,00 EUR.

Slijedom navedenog, razvidno je da je minimalna naknada za prestanak ugovora propisana u različitom iznosu u Cjeniku naknada i općim uvjetima odnosno da Cjenik naknada nije usklađen s općim uvjetima.

Društvo se u Prigovoru očitovalo kako je u okviru izmjena općih uvjeta i Cjenika naknada predviđeno usklađenje cjenika naknada i općih uvjeta glede valute i visine odnosne naknade što Hanfa smatra potvrdom nalaza iz Zapisnika.

U točki 2. Cjenika naknada Društvo je propisalo naknade za slanje opomena (primatelju leasinga ili jamcu, sudužniku) i to za prvu opomenu iznos od 75,00 kuna, dok je za drugu i treću opomenu propisalo iznos od 150,00 kuna. Točkom 11.1. važećih općih uvjeta propisano je da za upućivanje opomena Društvu pristoji pravo primatelju leasinga, zaračunati i naplatiti iznose od 10,00 EUR za prvu opomenu te 20,00 EUR za drugu i svaku sljedeću opomenu.

Točkom 5.1. internog akta Društva „Leasing priručnik“ (koji je dostupan samo djelatnicima Društva i primatelj nema saznanja o navodima u istom) propisano je da se prva opomena šalje kada se s plaćanjem samo jedne rate kasni 15 dana, druga opomena 22 dana nakon dospijeća rate i treća opomena 29 dana nakon dospijeća rate.

Međutim, nadzorom je utvrđeno da samim Cjenikom naknada, općim uvjetima kao ni ostalim ugovornim odredbama nije propisano razdoblje slanja opomena i naplate istih na način kako je to propisano internim aktom Društva.

Slijedom navedenog, Hanfa je ovu odredbu ocijenila nepotpunom i manjkavom jer ne pruža sve bitne informacije primatelju leasinga u pogledu razdoblja slanja i naplate naknada za slanje opomene.

U Prigovoru Društvo navodi kako će tijekom aktualnog postupka uskladbe Cjenika naknada i općih uvjeta provesti i izmjene vezane uz ove nalaze što Hanfa smatra potvrdom nalaza iz Zapisnika.

Također, nadzorom je utvrđeno da su Cjenikom naknada naknade za slanje opomena propisane u kunama (prva opomena u iznosu od 75,00 kuna, druga i treća u iznosu od 150,00 kuna) dok su važećim općim uvjetima opomene propisane u valuti EUR (prva opomena u iznosu od 10,00 EUR, druga i treća opomena u iznosu od 20,00 EUR).

Slijedom navedenog, Hanfa je utvrdila da Cjenik naknada, u dijelu koji propisuje naknadu za slanje opomena, nije usklađen s općim uvjetima ugovora o leasingu i načinom na koji Društvo obračunava te opomene.

U Prigovoru Društvo navodi kako će tijekom aktualnog postupka uskladbe Cjenika naknada i općih uvjeta provesti i izmjene vezane uz ove nalaze što Hanfa smatra potvrdom nalaza iz Zapisnika.

Nastavno na sve navedeno Hanfa ističe kako je člankom 52. Zakona propisano koje podatke ugovor o leasingu mora sadržavati. Stavkom 6. istog članka je propisano (a člankom 3. stavkom 2. Pravilnika dodatno razrađeno) da ugovor o leasingu mora biti napisan na pregledan i razumljiv način tako da primatelju leasinga omogući raspolaganje svim bitnim informacijama o uvjetima ugovora iz kojih će biti vidljiva prava i obveze ugovornih strana.

Člankom 8. stavkom 4. i 5. Pravilnika određeno je da u ugovoru o leasingu moraju biti pojedinačno navedene sve vrste ostalih naknada za koje davatelj leasinga može teretiti

primatelja leasinga te ukoliko one nisu navedene u ugovoru da trebaju biti dostupne primatelju leasinga na prikladan način. Osnovna svrha Cjenika naknada bi trebala biti da prije sklapanja ugovora o leasingu primatelj leasinga bude upoznat s vrstama i visinom naknada za koje ga Društvo može teretiti pri sklapanju i za vrijeme trajanja ugovornog odnosa.

Hanfa smatra da navedeni Cjenik naknada koji je temelj za obračun ostalih naknada primateljima leasinga nije sastavljen na pregledan i razumljiv način tako da primatelju leasinga omogući raspolaganje svim bitnim informacijama o uvjetima ugovora iz kojih bi bile vidljive njegove obveze.

Sastavljanjem Cjenika naknada na navedeni način nije ispunjena njegova osnovna svrha jer primatelj leasinga nije na prikladan način upoznat s vrstom i visinom ostalih naknada za koje ga Društvo može teretiti čime je Društvo postupilo suprotno stavku 4. i 5. članka 8. Pravilnika.

Slijedom utvrđenih nepravilnosti u nadzoru te očitovanja Društva iz Prigovora, u kojem Društvo ne osporava nalaze Hanfe iz Zapisnika već najavljuje izmjenu Cjenika naknada, Hanfa smatra da je potrebno izmijeniti postojeći Cjenik naknada na način kako je to naloženo u točki 1. Izreke Rješenja.

2. Nadzorom je utvrđeno da Društvo nema usvojen poseban cjenik naknada za ugovore o leasingu sklopljene s potrošačima. Cjenikom naknada nije izričito propisano da se isti primjenjuje i na primatelje leasinga koji imaju status potrošača, već je u istome samo navedeno da se fizičkim osobama ne obračunava naknada za slanje opomena. Iz navedenog je Hanfa zaključila da se Cjenik naknada odnosi i na ugovore o leasingu sklopljene s primateljima leasinga koji imaju status potrošača.

Društvo u Prigovoru navodi da namjerava provesti odvajanje Cjenika naknada na cjenik koji se primjenjuje na ugovore o financijskom leasingu s potrošačima te cjenik koji se primjenjuje na ostale ugovore o leasingu.

Osim gore navedenih utvrđenih nepravilnosti u Cjeniku naknada koje bi se odnosile i na ugovore o financijskom leasingu sklopljene s potrošačima (osim nepravilnosti vezane uz slanje opomena) nadzorom je utvrđeno da je navedeni Cjenik naknada suprotan odredbama Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ br. 75/09, 112/12, 143/13, 147/13, 09/15, 78/15, 102/15, 52/16; dalje u tekstu: ZOPK).

Naime, s obzirom da Cjenik naknada sadrži odredbu kako Društvo sukladno odluci Uprave ima pravo obračunavati naknade koje nisu naznačene u Cjeniku naknada, navedena odredba je suprotna članku 2. stavku 1. točki 7. ZOPK kojom je propisano da nakon sklapanja ugovora nije dopušteno uvođenje novih naknada.

Društvo u Prigovoru navodi da će zbog onemogućavanja potencijalnih neusklađenosti s odredbama ZOPK promijeniti predstojeći posebni cjenik naknada koji će vrijediti u vezi s ugovorima o financijskom leasingu što Hanfa smatra potvrdom nalaza iz Zapisnika.

Nadalje, iz navedenog Cjenika naknada je razvidno da je Društvo naknadu za obradu ugovora propisalo u varijabilnom (postotnom) iznosu od 2% od vrijednosti objekta leasinga.

S obzirom da se navedeni Cjenik naknada odnosi i na ugovore o financijskom leasingu sklopljene s potrošačima, obračun naknade za obradu ugovora trebao bi biti usklađen sa odredbama ZOPK. Člankom 2. stavkom 1. točkom 7. ZOPK (koji se odnosi i na ugovore o financijskom leasingu sklopljene s potrošačima) je propisano da naknade na odobrene kredite moraju biti vezane uz stvarni trošak odobravanja kredita. Slijedom navedenog, jednokratna naknada za obradu ugovora o financijskom leasingu koji je sklopljen s potrošačem trebala bi odražavati stvarne troškove koji su nastali za Društvo prilikom odobravanja tog ugovora.

Hanfa je utvrdila da propisivanje obračuna naknade za obradu ugovora o financijskom leasingu sklopljenim s potrošačem u varijabilnom iznosu (2% od vrijednosti objekta leasinga) može dovesti do toga da obračunata naknada ne predstavlja odraz stvarnih troškova pružanja usluge

odnosno do toga da primatelji leasinga za istu uslugu plaćaju različitu naknadu (pri čemu Društvo za pružanje navedene usluge ima iste ili slične troškove).

Provjeru obračuna jednokratnih naknada za obradu ugovora Hanfa je provela na pet ugovora o financijskom leasingu koji su sklopljeni s potrošačima te je utvrđeno da je Društvo obračunalo naknadu za obradu ugovora u varijabilnom iznosu koji je manji od iznosa propisanog Cjenikom naknada.

Na traženje Hanfe Društvo se u tijeku nadzora očitovalo da visina naknade za obradu ugovora odgovara projekciji stvarnih troškova vezanih uz odobravanje odnosno sklapanje ugovora o financijskom leasingu s primateljima leasinga koji imaju svojstvo potrošača te kako je utrošak vremena i potrošnog materijala otprilike proporcionalan vrijednosti objekta leasinga (iznosu financiranja) jer je povezan s porastom rizika za Društvo te odlučivanjem o odobravanju financiranja na višim razinama odgovornosti. No dodaje kako se stvarni trošak obrade, iako se zasniva na sličnim radnjama, troškovima i izdacima, ipak u svakom konkretnom slučaju razlikuje te se ne može unaprijed izraziti u određenom apsolutnom iznosu.

Iz navedenog očitovanja Hanfa je zaključila da Društvo ne raspolaže s kalkulacijom stvarnih troškova koji nastaju prilikom ugovaranja posla financijskog leasinga s potrošačima već naknadu za obradu ugovora određuje temeljem projekcije troškova. Pored navedenog, iz dostavljenog popisa naknada obračunatih u razdoblju od 1. siječnja 2020. do 30. lipnja 2021. utvrđeno je da Društvo ne obračunava naknadu proporcionalno vrijednosti objekta leasinga već ju obračunava u različitim postocima u odnosu na vrijednost objekta leasinga.

S obzirom da Društvo ne raspolaže s kalkulacijom stvarnih troškova koji nastaju prilikom odobravanja ugovora o leasingu koji se sklapaju s potrošačima, već naknadu formira temeljem projekcije troškova te da za objekte slične vrijednosti obračunava znatno drugačije naknade, Hanfa se nije mogla uvjeriti da naknada za obradu ugovora koju je Društvo obračunavalo potrošačima odgovara stvarnom trošku koji je nastao za odobrenje tog ugovora.

Društvo u Prigovoru navodi kako je naknadu za obradu ugovora prije zaključenja ugovora o leasingu jedino i moguće izračunati projekcijom temeljem analize poslovnih procesa i uzimanja u obzir mogućih troškova. Stvarne troškove bi jedino bilo moguće izračunati unatrag što bi stvaralo neizvjesnost primatelju leasinga, a i Društvu, o visini naknada. Navod Hanfe iz Zapisnika da Društvo za objekte slične vrijednosti obračunava znatno drugačije naknade Društvo tumači na način da je Hanfa stava da Društvo primateljima leasinga ne može obračunati naknada ispod stvarnog troška. Društvo navodi da bi tada Društvu preostalo obračunavati naknade unatrag nakon zaključenja ugovora u kojem slučaju bi postojala neizvjesnost primatelja leasinga o visini naknade. Društvo navodi da ako bi naknada morala odgovarati stvarnoj visini troška da u tom slučaju Društvo ne bi moglo niti odrediti najviši iznos naknade jer bi se tada moglo naći u situaciji da obračuna naknadu nižu od stvarnog troška. Društvo odredbu članka 2. stavka 1. točke 7. ZOPK smatra neprovedivom te se u okviru postupka preinake cjenika razmatra mogućnost rješavanja predmetnog problema koji će biti sukladan propisima, a provediv.

Hanfa se ne slaže s navodima Društva iz Prigovora. Svrha odredbe ZOPK je da se primateljima leasinga ne obračunavaju naknade za obradu ugovora u iznosima koji prelaze visinu stvarnog troška koji nastaje prilikom obrade ugovora. Ako pojedini davatelj leasinga želi primatelju leasinga obračunati naknadu u iznosu manjem od stvarnog troška ili pak tu naknadu ne obračunavati, navedeno spada u domenu poslovne politike samog davatelja leasinga.

Navod Hanfe iz Zapisnika da Društvo za objekte slične vrijednosti obračunava znatno drugačije naknade iznesen je u svrhu dokazivanja da Društvo naknadu za obradu obračunava proizvoljno ne vodeći računa o stvarnim troškovima koji su nastali za odobrenje ugovora.

Hanfa smatra da bi se naknade za obradu trebale temeljiti na kalkulaciji stvarnog troška koji nastaje prilikom odobravanja ugovora. Međutim, Hanfa ne smatra da naknada za obradu pojedinog ugovora mora odgovarati stvarnom trošku odobravanja baš tog ugovora. Analizom procesa odobravanja i troškova koji su nastali u tom procesu Društvo može izraditi kalkulaciju

stvarnog troška jednog ugovora o leasingu te tako dobiveni iznos stvarnog troška koristiti kao podlogu prilikom formiranja iznosa budućih naknada za obradu.

Nadalje, pregledom Cjenika naknada utvrđeno je također kako je točkom 5. istog propisano da se naknada za prijevremeni prestanak ugovora po bilo kojoj osnovi obračunava u iznosu od 3% na sadašnju vrijednost (minimalno 1.000,00 kuna) bez navođenja ikakve iznimke za potrošače. Iz tako formulirane odredbe Hanfa zaključuje da se naknada za prijevremeni prestanak ugovora odnosi i na naknadu za prijevremeni prestanak zbog prijevremene otplate.

S obzirom da se navedeni Cjenik naknada odnosi i na ugovore o financijskom leasingu sklopljene s potrošačima iz navedenog proizlazi da Društvo može potrošačima naplatiti naknadu za prijevremenu otplatu u iznosu od 3% sadašnje vrijednosti.

Prijevremena otplata ugovora o financijskom leasingu sklopljenim s potrošačem propisana je člankom 16. ZOPK. Stavkom 1. članka 16. ZOPK je propisano da potrošač ima pravo u svakom trenutku ispuniti djelomice ili u cijelosti svoje obveze iz ugovora te da (stavak 2.) u slučaju prijevremene otplate kredita vjerovnik ima pravo na pravednu i objektivnu naknadu za moguće troškove izravno povezane s prijevremenom otplatom kredita, pod uvjetom da je kredit prijevremeno otplaćen u razdoblju tijekom kojega se primjenjivala fiksna kamatna stopa. Stavkom 3. navedenog članka je propisano da iznos naknade ne smije premašiti 1% iznosa kredita koji se prijevremeno otplaćuje ako je razdoblje između dana prijevremene otplate i roka dospijeca iz ugovora o kreditu dulje od godinu dana. Ako je to razdoblje kraće od godine dana, iznos naknade ne smije premašiti 0,5% iznosa kredita koji se ranije otplaćuje. Stavkom 5. je propisano da vjerovnik može tražiti naknadu samo pod uvjetom da iznos prijevremene otplate premašuje 75.000,00 kuna unutar 12 mjeseci dok je stavkom 6. propisano da iznos naknade ne smije prelaziti iznos kamata koje bi potrošač platio tijekom razdoblja između dana prijevremene otplate kredita i dana prestanka ugovora o kreditu.

Slijedom navedenog, odredba Cjenika naknada kojom je propisana mogućnost obračuna naknade za prijevremenu otplatu u iznosu od 3% sadašnje vrijednosti ugovora protivna je članku 16. ZOPK-a u kojem su jasno propisani kriteriji i iznosi po kojima vjerovnik ima pravo na pravednu i objektivnu naknadu za troškove povezane s prijevremenom otplatom, jer ovako propisani način omogućuje Društvu mogućnost naplate naknade u iznosu višem od onog propisanog ZOPK.

Nadzorom je utvrđeno da Društvo ne obračunava naknadu za prijevremenu otplatu u ugovorima o financijskom leasingu sklopljenim s potrošačima odnosno da postupa u skladu s odredbama točke 12.4. *Općih uvjeta ugovora o financijskom leasingu motornog vozila/pokretnine zaključenog s potrošačem* u kojoj je navedeno da se jednokratna naknada za prijevremeni prestanak ugovora ne naplaćuje ako primatelj leasinga otkupljuje objekt leasinga prije isteka uglavljenog trajanja Ugovora.

Iako Društvo ne naplaćuje potrošačima naknadu za prijevremenu otplatu, jasno je da su odredbe Cjenika naknada u suprotnosti s odredbama općih uvjeta ugovora o financijskom leasingu koji se sklapaju s potrošačima te odredbama ZOPK.

U Prigovoru se navodi kako je u okviru izmjena općih uvjeta i Cjenika naknada predviđeno i precizno isključenje mogućnosti naplate naknade za prijevremenu otplatu ugovora kod ugovora o financijskom leasingu s potrošačima što Hanfa smatra potvrdom nalaza iz Zapisnika.

Slijedom utvrđenih nepravilnosti u nadzoru te očitovanja Društva iz Prigovora, u kojem Društvo ne osporava nalaze Hanfe iz Zapisnika već najavljuje izmjenu Cjenika naknada, Hanfa smatra da je potrebno izmijeniti postojeći Cjenik naknada ili donijeti posebni cjenik naknada koji bi se primjenjivao na ugovore o financijskom leasingu s potrošačima, a koji će biti usklađen s odredbama ZOPK na način kako je to naloženo u točki 2. Izreke Rješenja.

Na temelju rezultata cjelokupnog postupka, provedenog na temelju odredbe članaka 78. Zakona, a sukladno članku 9. i 96. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“ broj 47/09 i 110/21, dalje u tekstu: ZUP), odlučeno je kao u izreci Rješenja, a sve uzimajući u obzir da se time u većoj mjeri nego što je to nužno ne ometa redovito poslovanje Društva, sve u skladu s načelom zaštite prava stranaka i javnog interesa iz članka 6. ZUP-a.

Odlučujući o dužini rokova u kojima je Društvo dužno postupiti po Rješenju, Hanfa je uzela u obzir prirodu i obujam obveze te ocijenila da je navedeni rok za izradu i dostavu izvješća Hanfi primjeren i logičan sukladno članku 79. stavku 2. ZUP-a.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog Rješenja žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom sudu u Zagrebu u roku od 30 dana od dana primitka ovog Rješenja.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA
dr. sc. Ante Žigman

KLASA: UP/I 993-06/22-01/11
URBROJ: 326-01-50-52-521-22-6

Zagreb, 21. lipnja 2022.